

اوقات

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال اول | ویژه نامه ۹۸ |

چگونه مسیر هجرت امام رضا(ع)

به ایران ماهیت ولایت مهدی را روشن می کند؟

«جغرافیا»یی که

برملاکننده «تاریخ» است

درباره سفری به خراسان که عیناً مانند کربلا رفتن سیدالشهداست

نهضت علمی فرهنگی امام رضا

همسنگ قیام عاشورا

با حمایت آستان قدس رضوی از شرکت‌های دانش بنیان محقق شد

کیت تشخیص بیماری‌های ویروسی در آستانه صادرات

بهره‌وری حداکثری از موقوفات

برای خدمت‌رسانی به زائران و مجاوران

مجازآباد

تربیت صحیح با عواطف مادرانه

صفحه اینستاگرامی ریحانه در جدیدترین پستش نوشت: «یکی از وظایف مهم زن، عبارت از این است که فرزند را با عواطف، با تربیت صحیح، با دل دادن و رعایت و دقت، آتچنان

بار بیابرد که این موجود انسانی - چه دختر و چه پسر - وقتی که بزرگ شد، از لحاظ روحی، یک انسان سالم و بدون بدبختی‌ها و فلاکت‌ها و بلایایی که امروز نسل‌های جوان و نوجوان غربی در اروپا و آمریکا به آن گرفتارند، بار آمده باشد».

بیعت دانشجویان با امام حسین(ع)

کانال تلگرامی دلنوشته‌های یک عراقی که اخبار مرتبط با شیعیان این کشور را به زبان فارسی در اختیار مخاطبان قرار می‌دهد، با انتشار تصویری از حضور دانشجویان در حرم امام

حسین(ع) نوشت: دانشجویان دختر از دانشگاه‌های ۱۰ استان عراق برای بیعت و عهد با امام حسین، مراسم فارغ‌التحصیلی را در حرم حضرت سیدالشهدا(علیه‌السلام) برگزار کردند.

برکت حضور حاج احمد

جواد تاجیک در توپیتی نوشت:

از برکات حضور نیروهای ایران در سوریه به فرماندهی حاج‌احمد، شکل‌گیری حزب‌الله لبنان بود. ۱۳ تیر ۶۱ در بعلبک لبنان جلسه‌ای با حضور شهید

سیدعباس موسوی -اولین دبیرکل حزب‌الله- و برخی سران گروه‌های شیعی برگزار و منجر به تشکیل حزب‌الله شد. انتخاب نام حزب‌الله هم پیشنهاد احمد متوسلیان بود.

قتل به جرم حجاب!

کانال تلگرامی روشنگری نوشت: خیلی‌ها یادشان رفته این نخبه جوان مصری چگونه ۱۲ سال پیش به خاطر حجاب در دادگاه آلمان‌ها به وسیله متهم با ضربات چاقو مقابل

چشم شوهر و کودکش قصابی شد و به شهادت رسید و پلیس فقط نگاه کرد. آن‌وقت اروپایی‌ها برای بقیه دنیا لغز حقوق بشر بخولند.

مروره شربینی زنی بود که در دادگاهی در آلمان با ۱۷ ضربه چاقو کشته شد. ضارب شخصی بود که شربینی از او به اتهام اهانت به دلیل پوشیدن حجاب شکایت کرده بود.

امروز

سالگرد خروج امام رضا(ع)

از مدینه به سوی خراسان است

سفر تمدن ساز

هنگامی که رجاء بن ابی ضحاک و یاسر خادم از سوی مأمون مأموریت یافتند حضرت علی بن موسی الرضا(ع) را به مرو آورند، امام در مدینه بود. آن دو نزد امام(ع) رفتند و نامه را به حضرت تقدیم کردند. امام با فرستادگان مأمون سخنی نگفت و با کراهت نامه را خواند و به ناچار پیشنهاد مأمون را پذیرفت و آماده سفر به مرو شد. سفری که هر چند به اجبار شکل گرفت ولی با مدیریت امام رضا(ع) بدل به فرصتی تاریخی شده و به گفته حجت‌الاسلام فؤادیان در نهایت منجر به گسترش جغرافیای تشیع و گفتمان اهل بیت(ع) شد. ما در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام محمدرضا فؤادیان، دبیر علمی اندیشکده مهدویت در خصوص آثار تاریخی و تمدنی این سفر گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

جناب فؤادیان، ۲۵ ذی‌القعده سالروز هجرت تاریخی حضرت رضا(ع) از مدینه به مرو است که روز زیارتی حضرت نیز است. فلسفه تأکید بر زیارت به‌خصوص حضرت علی بن موسی الرضا(ع) چیست؟

امام رضا(ع) می‌فرمایند: مأمومین، عهد با امام دارند و آن عهد، زیارت است. ما اگر در زمان حجت‌های الهی بودیم باید به زیارت این امام‌ها می‌شتافتیم کما اینکه خود حج مقدمه زیارت امام است. خداوند در قرآن می‌فرماید: «وَأَنَّ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ» یعنی ای ابراهیم به مردم اعلام کن به حج بیایند؛ دلیلش چیست؟ در ادامه اضافه می‌کند: «بِأَتُوكَ...» تا به نزد تو (ابراهیم) بیایند. بنابراین حج نیز مقدمه حاضر شدن نزد ولی خداست. مردم وقتی به حج می‌رفتند اگر امام در مکه بود، به نزد امام می‌آمدند و اگر در مدینه حضور داشتند، برای زیارت راهی مدینه...

۲

شاخص‌های گذشتگان برای گسترش اماکن متبرکه و مناطق تجاری و مسکونی مجاور آن چه بود؟

الگوهای تاریخی توسعه در بافت اطراف حرم رضوی

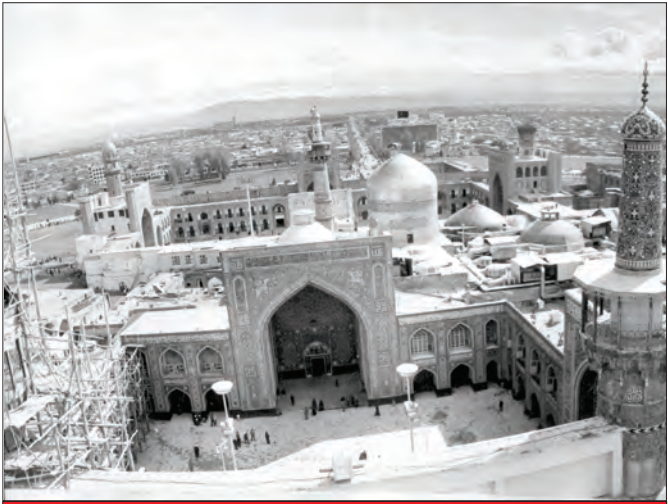
شهر شکل‌گرفتند، الگویی برای به وجود آمدن دیگر محلات شدند. تراکم جمعیت و مراکز حساس شهری، با نزدیک شدن به حرم رضوی افزایش می‌یافت و محل قرار گرفتن نهادهای حکومتی هم، در اطراف حرم بود. چنان‌که شاهرخ تیموری که در عهد او شهر مشهد گسترش بی‌سابقه‌ای را تجربه کرد، فرمان ساخت «چهارباغ» را در ضلع غربی حرم مطهر، برای ایجاد یک حاکم‌نشین صادر کرد. حتی پس از آنکه ارگ مشهد در حاشیه جنوب غربی شهر و گویا به دست ملک‌محمود سیستانی ساخته شد، باز هم حاکمان ترجیح می‌دادند در مکانی نزدیک به حرم مستقر باشند. بنابراین آنچه در تاریخ مشهد به عنوان اصلی برای توسعه در نظر گرفته می‌شد، اهتمام به مرکزیت حرم مطهر، برای هر نوع گسترش فضای شهری بود.

اصالت معنویت و فرهنگ

یکی از مهم‌ترین شاخص‌های الگوی تاریخی توسعه در حرم مطهر و بافت اطراف آن، اصالت معنویت است. وقف‌نامه‌ها و کتیبه‌های موجود در اماکن متبرکه و ساختمان‌های قدیمی عمومی و خصوصی اطراف حرم رضوی، نشان می‌دهند هیچ‌کس از بنا کردن ساختمان یا ایجاد تغییرات در بافت شهری، به دنبال سوداگری نبوده است. آنچه غلبه دارد، معنویت است. هنگامی که این معنویت با مصالح و لوازم اقتصادی و مادی تلاقی پیدا می‌کرد، بی‌تردید معنویت بود که غلبه داشت. حجم وسیع موقوفات، چه در اماکن متبرکه و چه در بافت پیرامونی حرم رضوی، دلیلی بر این مدعاست و نمونه‌عالی آن را می‌توان در توسعه مشهد عصر صفویه مشاهده کرد؛ صرف‌نظر از آنچه در اماکن متبرکه طی این دوره رقم خورد، تغییرات بافت اطراف حرم نیز، یکسره در خدمت

اصالت معماری و تداوم هنر

یکی از بحث‌برانگیزترین شاخص‌ها در الگوی تاریخی توسعه اماکن متبرکه و بافت اطراف آن، توجه به اصالت معماری و تکمیل و تداوم هنر پیشینیان است. حرم مطهر به عنوان هسته اصلی شهر، باید از منظر جایگاه معماری و ساختمانی، مقامی رفیع‌تر از دیگر بناها می‌داشت. سابقه توجه به این اصل را می‌شود تا ۶۰۰ سال پیش و زمان توسعه کلانشهر مشهد در عهد تیموری بررسی کرد؛ ارتفاع زیاد گنبد مسجد گوهرشاد و غلبه یا همترازی ظاهری آن با گنبد روضه منوره، سبب شد با دستور گوهرشاد و با طراحی قوام‌الدین شیرازی، معمار زبردست آن دوران، گنبد جدیدی روی گنبد قبلی، با ساقه بلندتر ایجاد شود تا این اصل مهم، دستخوش تغییر نگردد. در بافت اطراف حرم نیز چنین بود و همواره سنت قدیمی «گنبدنما» در ساخت سازه‌های جدید، مورد توجه قرار

یکی از مهم‌ترین شاخص‌های الگوی تاریخی توسعه در حرم مطهر و بافت اطراف آن، اصالت معنویت است. وقف‌نامه‌ها و کتیبه‌های موجود در اماکن متبرکه و ساختمان‌های قدیمی عمومی و خصوصی اطراف حرم رضوی، نشان می‌دهند هیچ‌کس از بنا کردن ساختمان به‌دنبال سوداگری نبوده است.

خبر
مالک رحمتی تأکید کرد
رویکرد فناورانه و خدمت‌محور در شرکت‌های آستان قدس رضوی

نشست مدیران عامل شرکت‌های زیرمجموعه بنیاد بهره‌وری موقوفات با حضور قائم مقام آستان قدس رضوی برگزار شد.

به گزارش آستان‌نیوز، دکتر مالک رحمتی در این نشست بر ضرورت تلاش همه‌جانبه برای تحقق اهداف و چشم‌انداز سند سیاست‌های کلان آستان قدس تأکید کرد و گفت: در این مسیر باید همه شرکت‌ها و مؤسسات زیرمجموعه بنیاد بهره‌وری موقوفات، سند راهبردی میان‌مدت شرکت‌ها را در چارچوب سیاست‌های ابلاغی و اقتصاد مقاومتی تدوین و برنامه‌های عملیاتی یک ساله را نیز برای تحقق اهداف تعیین شده در سند مشخص کنند. رئیس بنیاد بهره‌وری موقوفات به دیگر شاخص‌های مد نظر در شرکت‌های زیرمجموعه بنیاد نیز اشاره کرد و گفت: فعالیت‌هایی که در این شرکت‌ها انجام می‌شود، می‌بایست در تراز آستان قدس رضوی بوده تا بتوان با افتخار آن را به عنوان یک الگوی موفق مدیریت دینی در عرصه اقتصادی معرفی کرد. وی تصریح کرد: تحول آفرینی نیز شاخص دیگری است که اگر رویکرد و روحیه جهادی موجود تقویت شود و اراده و همت مدیران و کارکنان مضاعف شود، مطمئناً این مهم نیز محقق خواهد شد.

قائم مقام آستان قدس رضوی در ادامه اظهار کرد: هر چند خوشبختانه در مجموعه آستان قدس رضوی توجه ویژه‌ای به پرهیز از اسراف و تجمل‌گرایی وجود دارد، اما یادآوری آن را لازم می‌دانیم تا اگر یک در هزار، با چنین مواردی مواجه شدیم، بدانیم رویکرد ما چه باید باشد. رحمتی تصریح کرد: شخص تولیت آستان قدس رضوی روی این موضوع حساسیت ویژه دارند و همیشه یادآوری می‌کنند که همه منابع مالی آستان قدس رضوی از محل وقف و نذر و متعلق به حضرت رضا(ع) است، بنابراین باید در هزینه‌کرد آن از اسراف و تجمل‌گرایی پرهیز شود.

رحمتی همچنین با اشاره به خروجی مثبت تشکیل ستاد رفع موانع تولید در بنیاد بهره‌وری موقوفات تصریح کرد: خوشبختانه از ابتدای سال جاری و در راستای پاسخ به مطالبه رهبر معظم انقلاب و تحقق شعار سال، ستاد رفع موانع تولید در بنیاد بهره‌وری موقوفات تشکیل شده است. این ستاد تعطیل‌بردار نیست و تأکید داریم تا زمانی که شرکت‌های ما به پشتیبانی و مانع‌زدایی نیاز دارند، باید در کنار آن‌ها باشیم و اجازه ندهیم هیچ مانعی، سد راه رونق تولید شود.

قائم مقام آستان قدس رضوی از رویکرد فناورانه به عنوان شاخص کلیدی در شرکت‌های زیرمجموعه این آستان نام برد و گفت: بر اساس این رویکرد جدید، همه شرکت‌های زیرمجموعه بنیاد بهره‌وری موقوفات می‌بایست نسبت خود را با فعالیت‌های دانش‌بنیان، خلاقانه و مبتکرانه تعریف کرده و در این حوزه برنامه داشته باشند.

